

השופטים משוב

2014

יוזמה מבורכת ומוצדקת

התנגדות השופטים למשוב אינה מפתיעה, אך אסור להיכנע לה. מדובר ביוזמה מבורכת ומוצדקת, ושופטים אינם צריכים להתנהג כאיגוד מקצועי המטיל חרמות. בסופו של דבר אין דרך לבדוק טענות על התנהגות לא נאותה של שופט אלא באמצעות עורכי הדין, שהם הסנסורים של המתרחש באולמות המשפט

יוסי ביילין

התופעה שאם אתה שר ביטחון אתה מתנגד לפגיעה בפנסיות של קצינים בכירים, אם אתה שר חקלאות אתה מתנגד לפתיחת השוק לתחרות של יבוא מוצרי מזון, ואם אתה שר משפטים אתה חייב להתנגד למשוב – היא צפויה אך בלתי מוצדקת. יש לי הערכה רבה מאוד לציפי לבני, שהיא שרה ראויה, אבל כאן היא מרגישה צורך להגן על השופטים אף שהגנה על השופטים במקרה הזה היא דווקא קיי דום המשוב. זאת משום שאותם אנשים שאינם ראויים לשבת על כס המשפט וישבו עליו עד גיל 70 הם האנשים שמוציאים שם רע למערכת המשפט. ההתייצבות של שרת המשפטים ושל נשיא בית המ- שפט העליון באופן כל כך נחרץ נגד המשוב מתסכ- לת. אני מצפה מהם ליותר.

המערכת מצוינת, אבל

יש לנו שופטים מצוינים, ויש לנו מערכת שיפור טיית מן הטובות בעולם. אבל יש לנו גם שופטים בעייתיים מאוד, המתנהגים בבית המשפט בדרך בלתי נאותה הן כלפי עורכי הדין והן כלפי שול- חיהם: בבוטות, בחוצפה, בחוסר סבלנות ובמיללים

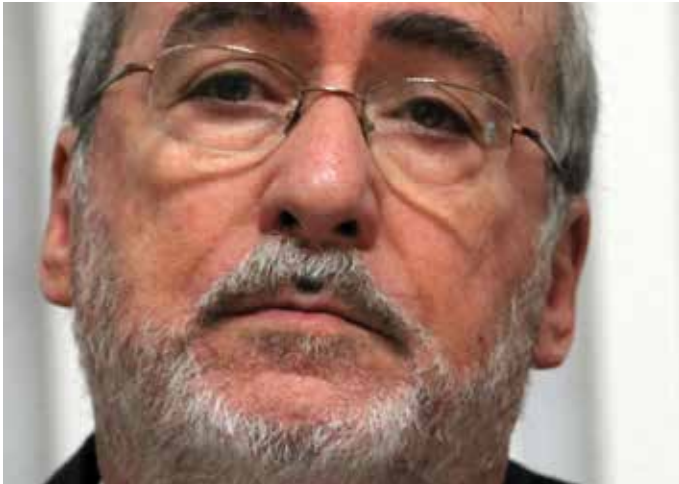
הכרזת לשכת עורכי הדין על הכוונה לחדש את משוב השופטים היא יוזמה מבורכת ומוצדקת. במ- קום שיתוף פעולה, ההכרזה על המשוב נתקלה לצ- ערי בחומה בצורה של התנגדות שמוביל נשיא בית המשפט העליון שהכריז על חרם נגד הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין, וכן בביקורת מפי שרת המש- פטים ונציגים אחרים של מערכת המשפט.

אינני מבין את ההכרזה על חרם ואינני מקבל אותה. מדובר בהתנהגות של איגוד מקצועי שחושש מכל ביקורת במקום להיפתח אליה. שופטים אינם צריכים להתנהג כאיגוד מקצועי; מצופה מהם להיות אנשים פתוחים שאינם דוחים דבר מהסוג הזה. אני יכול להבין את ההתנגדות האינסטינקטיבית שלהם, אבל התנגדות שנהפכת לחרם? זה לא.

מעציב אותי הקונצנזוס. אינני שומע קולות מבין השופטים שאומרים כי הם תומכים במשוב, אולם בהכירי רבים מהם, אינני מאמין שזהו המצב. אני משוכנע כי יש שופטים שכועסים על ההתנגדות הזאת אבל אינם מוכנים לצאת נגדה. וחבל לי, משום שרובם שופטים בעלי רמה גבוהה שעבודתם הקשה ראויה להערכה רבה.

ד"ר יוסי ביילין, שר המשפטים לשעבר; נשיא חברת "ביילינק"

אינני מכין את ההכרזה על חרם ואינני מקבל אותה. מדובר בהתנהגות של איגוד מקצועי שחושש מכל ביקורת במקום להיפתח אליה. בכלל, ההתייצבות של שרת המשפטים ושל נשיא בית המשפט העליון באופן כל כך נחרץ נגד המשוב מתסכלת. אני מצפה מהם ליותר

התופעה שאם אתה שר ביטחון אתה מתנגד לפגיעה בפנסיות של קצינים בכירים, אם אתה שר חקלאות אתה מתנגד לפתיחת השוק לתחרות של יבוא מוצרי מזון, ואם אתה שר משפטים אתה חייב להתנגד למשוב - היא צפויה אך בלתי מוצדקת

אינני מתרשם מן החשש שעורכי דין ממשרדים גדולים יתגייסו כדי להתנקם בשופט מסוים או כדי להיטיב עם שופט אחר. קשירת קשר בקרב תריסרי אנשים היא בלתי אפשרית כי הדבר יתגלה מהר מאוד

הגבוהים. החשיבות העיקרית נוגעת למי שמקבלים את הציונים הנמוכים ביותר. המערכת חייבת לבחון את הסיבות לכך, ולא אחת יתגלה כי מדובר באנשים שאינם ראויים לשבת על כס המשפט ואשר יש למצוא דרך לשחרר אותם מן השירות הנכבד הזה. יש דרכים לעשות זאת.

תוצאה נמוכה היא נורה אדומה

תוצאה נמוכה במשוב, חשוב להדגיש, היא בסך הכל נורה אדומה. אם שלושה, ארבעה או חמישה שופטים יקבלו ציונים נמוכים במשוב שנה אחרי שנה, המערכת תצטרך לבדוק את העניין. נשיא בית המשפט העליון יצטרך לדבר עם נשיא בית המשפט הרלוונטי בעניינו של אותו שופט מסוים. יגיד הני-שיא: "אתה יודע שהייתי נגד המשוב ועשיתי חרם

שאסור להן להישמע בין כותלי היכלות הצדק. שר פטים כאלה אסור שישבו בבית המשפט אפילו יום אחד נוסף. קיים מרחק טבעי ומובן מאליו בין ראשי המערכת - נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים ולצידם חברי הוועדה לבחירת השופטים - לבין המתרחש יום יום בבתי המשפט. המשוב אמור למלא חלק מן הפער הזה. עורכי הדין המופיעים בבתי המשפט הם למעשה ידידי בית המשפט; הם הסנסורים של המערכת כדי להבין מה קורה באולמות האלה, שגם אם אינם סגורים מבחינה פורמלית, הרי הם סגורים בפני המערכת. לא, המשוב לא נועד להכריע על גורל השופטים ועל קידומם, ולא הכריע על כך בעבר. חשיבותו העיקרית איננה באיתור השופטים הזוכים לציונים

משוב השופטים 2014

אם קיימות טענות חוזרות ונשנות על התנהגות לא נאותה של שופט, הוא ימצא את עצמו מחוץ למערכת השיפוט בסופו של דבר. חשוב לציין כי למערכת אין דרך אחרת לגלות טענות כאלה בעצמה

התשובה הטובה ביותר למרבית החששות של מתנגדי המשוב היא חוק המספרים הגדולים: אם עורכי דין רבים יהיו מוכנים להשתתף במשוב, היכולת לעשות מניפולציות תהיה שולית ולא תוכל להשפיע על התוצאות

הדברים מבוססים בחלקם על רשימה שפורסמה ב"ישראל היום"

ואני כועס על לשכת עורכי הדין וכולי, אבל לגופו של עניין תגיד לי, מה הסיפור עם השופט הזה והזה?" מובן שהעניין ייבדק גם ישירות עם השופט. מדובר בדיאלוג לא קצר ולא פשוט, אבל אם קיימות טענות חוזרות ונשנות על התנהגות לא נאותה של שופט, אותם שופטים ימצאו את עצמם בסופו של דבר מחוץ למערכת השיפוט. וחשוב לציין כי למערכת אין דרך אחרת לגלות טענות כאלה בעצמה.

התנגדות השופטים אינה מפתיעה, אך אסור להיכנע לה. אני זוכר לפני כארבעים שנה כיצד התנגדנו, המרצים באוניברסיטת תל אביב, למשוב הסטודנטים. אמרנו כי הסטודנטים יעדיפו באופן טבעי את מי שאינו מרעיף עליהם שיעורי בית רבים, אינו מקשה עליהם ומעניק להם ציונים טובים בבחינות. גם אני חששתי מכך משום שהייתי מורה מחמיר.

אבל זה לא מה שקרה. הסטודנטים התייחסו למוכנות שלנו כמרצים, לעניין שייצרנו בכיתה, לזמינות שלנו אליהם, ולשורה ארוכה של נושאים שהעמידה אותנו בפני ראי. הראי הזה גרם לרבים מאיתנו לשים לב לניקודות שקודם לכן העדפנו להתעלם מהן או שכלל לא היינו מודעים להן.

היה חשוב לנו מאוד (גם אם סירבנו להודות בכך) לשפר את ה"ציונים" שלנו, והרגשנו טוב מאוד כאשר זכינו לציונים גבוהים במיוחד. נכון שהמרצים הפופולריים ביותר היו לפעמים מורים פופוליסטיים, אבל המרצים הפחות פופולריים היו כמעט תמיד אלה שמקומם אינו מאחורי דוכן המרצים – משעממים עד אימה, חסרי סבלנות, באים לכיתה ונעלמים לאחר השיעור, מזלזלים בסטודנטים ומייאשים אותם. משוב הסטודנטים לא היה נוח למרצים, אבל הועיל מאוד גם להם וגם למערכת.

אינני מתרשם מן החשש שעורכי דין ממשרדים גדולים יתגייסו כדי להתנגקם בשופט מסוים או כדי להיטיב עם שופט אחר. קשירת קשר בקרב תריסי רי אנשים היא בלתי אפשרית כי הדבר יתגלה מהר מאוד. המצב שבו משרד עורכי דין יגיד "בואו נפגע בשופט מסוים" הוא בעיניי כמעט דמיוני. האם

אפשר לנצל את המשוב לרעה? ייתכן שכן, ואם זה יקרה יצטרכו לטפל בזה, אבל זו אינה סיבה מספקת כדי להימנע מהמהלך הזה.

בכל מקרה, התשובה הטובה לכך ובכלל למרבית החששות של מתנגדי המשוב היא חוק המספרים הגדולים: אם מעט עורכי דין ישתתפו במשוב יצטרך לבטל אותו, משום שהוא יהיה נתון למניפולציות מכיוונים שונים. אבל אם עורכי דין רבים יהיו מוכנים להשתתף במשוב, היכולת לעשות מניפולציות תהיה רק בשוליים ולא תוכל להשפיע על התוצאות. צריך גם לזכור שבסופו של דבר התוצאות האלה אינן מחייבות. לא על פיהן ממנים שופטים או מדיחים שופטים. מדובר בכלי מסייע שבו עורכי הדין אומרים למקבלי החלטות: דעו לכם, אנחנו מעדיפים על פי שורה של קריטריונים שופט זה, ואנחנו מודיעים לכם שיש בעיה עם שופט אחר.

אינני שומע קולות מבין השופטים שאומרים כי הם תומכים במשוב, אולם בהכירי רבים מהם אני משוכנע כי יש שופטים שכועסים על ההתנגדות הזאת אבל אינם מוכנים לצאת נגדה, וחבל

משלים את הנציבות

אומרים: יש נציב תלונות ציבור על שופטים. נכון. הנציב הוא תולדה של שיחות ממושכות בין נשיא בית המשפט העליון פרופ' אהרן ברק לבניו, לאחר שנחשפתי במקרים אחדים להתנהגות

בלתי ראויה של שופטים. זהו מוסד חשוב ומשפיע. אבל אין מדובר בתחליף למשוב עורכי הדין. לא כל ביקורת של עורך דין על שופט מגיעה לידי תלונה לנציבות. לפעמים מדובר בסגנון לא ראוי, בחוסר סבלנות שאינו מצדיק כשלעצמו הגשת תלונה, אך יוצר אווירה עכורה באולם. המשוב משלים את הנציבות, אך אינו מתייתר בגינה.

אני פונה לשופטים מתוך הערכתי הרבה להם ולנציבותם: אל תתנגדו למשוב. אם יש לכם הערות על פרטים בו – העירו אותן. בסופו של דבר זהו כלי שיוכל לסייע גם לכם לתקן את הראוי לתיקון. רובכם מתמנים לשנים ארוכות. אתם משתנים במשך השנים הללו. אין למערכת דרכים רבות לעקוב אחריכם. פסקי הדין שלכם חשובים, אך אין בהם די. לגרועים המעטים שביניכם עלול המשוב להיות מכשלה. לרוי בכך הוא עשוי להיות יתרון חשוב.

אלטשולר שחם פתרונות מימון

הצלחה עסקית מבוססת על יסודות נכונים

אחד החשובים שבהם הוא מימון.
אנו מתמחים בגיוס מקורות אשראי ומימון מגוונים, יצירתיים ואטרקטיביים לחברות ועסקים,
ומאמינים שנוכל לתרום רבות לך וללקוחותיך.

נשמח להרחיב בפגישה אישית:
office@as-fin.co.il 073-2095000